

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЗАШТИТИ КОРИСНИКА ФИНАНСИЈСКИХ УСЛУГА

Члан 1.

У Закону о заштити корисника финансијских услуга („Службени гласник РС“, број 36/11, 139/14) после члана 5. додају се назив изнад члана и нови члан 5а који гласе:

„Посебна заштита корисника

Члан 5а

У циљу заштите корисника, даваоци финансијских услуга и Народна банка Србије у обавези су приликом израде предлога општих правила и прописа као и њихових измена и допуна, а које доносе у смислу одредби закона којим се утиче на права и обавезе корисника финансијских услуга, да их доставе на мишљење регистрованим удружењима грађана чији је циљ заштита права корисника финансијских услуга, као и да изнето мишљење узму у обзир.“

Члан 2.

У члану 9. у ставу 2. после речи: „је дужан да обезбеди примену“ додају се речи: „основних начела заштите корисника утврђених у члану 5. овог закона,“.

После става 3. додају се нови ст. 4 - 6. који гласе:

„Одредбе општих услова пословања давалаца финансијских услуга којима се корисници финансијских услуга стављају у неравноправан и неповољнији положај у односу на одредбе уговора, или којима се за кориснике финансијских услуга стварају додатне финансијске обавезе, ништаве су.

Општим условима пословања уређују се услови за закључење и спровођење уговора, а међусобна права и обавезе даваоца и корисника финансијских услуга регулишу се искључиво уговором између даваоца и корисника финансијских услуга.

Давалац финансијских услуга дужан је да уз примерак закљученог уговора кориснику финансијских услуга преда примерак општих услова пословања, чији текст је исписан фонтом исте врсте и величине као и текст уговора.“

Члан 3.

У члану 18. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Задуженост корисника на месечном нивоу не може бити већа од 40% укупних месечних примања корисника услуга а изузетно, уз његову изричиту сагласност дату у писаној форми, укупна месечна задуженост може износити највише 50%, а уколико би задуженост корисника прешла 40%, а уз посебну сагласност корисника 50%, давалац финансијских услуга је дужан да понуди кориснику измену уговора са продужењем рока отплате како би задуженост корисника била мања од 40% односно 50%.“

Досадашњи став 2. мења се и гласи:

„Ако се уговорне стране сагласе да се кредитно задужење корисника повећа - банка односно давалац лизинга дужни су да поново процене кредитну способност тог корисника, с тим да задуженост корисника не може бити већа од 50% укупних месечних примања.“

Досадашњи ст. 2-5. постају ст. 3-6.

Члан 4.

У члану 28. додаје се нови став 1. који гласи:

„Уколико се за време трајања уговора задуженост корисника повећа изнад износа утврђених чланом 18. овог закона, банка односно давалац лизинга дужни су да кориснику понуде измену обавезних елемената уговора како задуженост корисника не би прелазила износе утврђене чланом 18. овог закона.“

У ставу 2. број: „1.“ замењује се бројем: „2.“

У ставу 3. број: „2.“ замењује се бројем: „3.“

У ставу 4. број: „3.“ замењује се бројем: „4.“

Досадашњи ст. 1-4. постају ст. 2-5.

Члан 5.

После члана 54. додаје се нови члан 54а који гласи:

„Члан 54а

Даваоци финансијских услуга дужни су да у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона понуде корисницима измену уговора индексираних у страном валути, а који су закључени до дана ступања на снагу овог закона.

Давалац финансијске услуге дужан је да у оквиру понуде из става 1. овог члана кориснику да могућност да у смислу измене уговорених услова изабере промену валуте индексације или да се у обрачуну и отплати обавеза корисника по том уговору примењује званични средњи курс уговорене валуте индексације који је важио на дан 26. јула 2014. године.

Измене уговора из ст. 1. и 2. овог члана производе дејство од 26. јула 2014. године до дана истека уговора.

Давалац финансијских услуга дужан је да уз понуду за измену уговора из ст. 1. и 2. овог члана кориснику достави обрачун и предлог измењеног плана отплате.“

Члан 6.

Даваоци финансијских услуга дужни су да своје опште акте ускладе са одредбама овог закона најкасније у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 7.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о изменама и допунама Закона о заштити корисника финансијских услуга садржан је у члану 97. Устава Републике Србије, према коме Република Србија, поред осталог, уређује и обезбеђује остваривање и заштиту слобода и права грађана, монетарни, банкарски, девизни и царински систем, својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине и друге односе од интереса за Републику Србију, у складу са Уставом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Имајући у виду чињеницу да највећи број уговора закључених између давалаца и корисника финансијских услуга садржи валутну клазулу, а да је услед доношења Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Сл. гласник РС“ бр. 116/14) и Закона о привременом уређивању начина исплата пензија („Сл. гласник РС“ бр. 116/14), дошло до драматичног смањења платежне способности грађана, што је довело до номиналног и реалног повећања њихове задужености, односно до отежаног или скоро немогућег испуњавања кредитних и других обавеза према банкама, што је још додатно отежано недавним флукуацијама девизног курса, посебно курса швајцарског франка, неопходно је обезбедити правни оквир за решавање драматично тешког положаја великог броја корисника финансијских услуга.

Сем тога, предложеним решењима обезбеђује се и стабилност пословања банака односно спречава се урушавање банкарског сектора у Републици Србији, будући да предложене измене омогућавају да се банкама ануитети обавеза редовно измирију.

Предложене измене закона афирмишу уставно одређење (Члан 1. Устава) Републике Србије као државе социјалне правде.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона додаје се нови члан 5а који прописује обавезу давалаца финансијских услуга и Народне банке Србије да у формулисању општих правила и аката узму у обзир ставове и мишљење регистрованих удружења грађана, чији је циљ заштита права корисника финансијских услуга, чиме се обезбеђује додатни механизам заштите економски слабије стране у уговорном односу.

Чланом 2. којим се мења и допуњује члан 9. прецизније се одређује садржина општих услова пословања на два начина: прописује се обавеза даваоца финансијских услуга да обезбеде примену општих начела заштите корисника а кроз опште услове пословања, и утврђује се ништавост одредби које би кориснике финансијских услуга довеле у лошији или неравноправан положај. Даље, прописује се да се општим условима пословања уређују само услови за закључење и спровођење уговора, а да се међусобна права и обавезе уређују искључиво уговором те се на овај начин спречава да се

општим условима пословања корисници доведу у неповољнији положај у односу на онај који су уговорили.

Осим тога, давалац финансијских услуга дужан је да уз примерак закљученог уговора кориснику финансијских услуга достави примерак општих услова пословања, чији текст је исписан фонтом исте врсте и величине као и текст уговора.

Чланом 3. Предлога закона којим се мења и допуњује члан 18. на тај начин што се се законом утврђује дозвољен лимит задужености корисника финансијских услуга, а да би се избегле ситуације прекомерне задужености корисника финансијских услуга који неретко закључују уговоре у стању економске и финансијске нужде. Такође се утврђује и обавеза даваоца финансијске услуге да понуди измену уговора кориснику у случају прекорачења дозвољеног лимита задужености.

Чланом 4. допуњује се члан 28. који се односи на измену обавезних елемената уговора тако што се предвиђа обавеза даваоца финансијских услуга да када се задуженост корисника повећа изнад лимита утврђених у члану 3. понуди таквом кориснику измену обавезних елемената уговора како задуженост корисника не би прелазила износе утврђене у претходном члану.

Чланом 5. уводи се нови члан 54а којим се уводи обавеза даваоца финансијских услуга да понуде корисницима измену уговора индексираних у страној валути, а који су закључени до дана ступања на снагу овог закона, с тим да се кориснику оставља могућност да изабере промену валуте индексације или да се у обрачуну и отплати обавеза корисника по том уговору примењује званични средњи курс уговорене валуте индексације који је важио на дан 26. јул 2014. године, као дан ступања на снагу измена и допуна Закона о раду, којим је запосленима између осталог укинут минули рад, што је довело до смањења зарада.

Истим чланом прописује се и да измене уговора производе дејство од дана 26. јула 2014. године до дана истека уговора.

Осим тога прописана је и обавеза даваоца финансијских услуга да уз понуду за измену уговора кориснику достави обрачун и предлог измењеног плана отплате.

Чланом 6. Предлога закона прописује се обавеза даваоца финансијских услуга да своје опште акте ускладе са одредбама овог закона најкасније у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Чланом 7. Предлога закона прописан је рок за ступање на снагу закона.

IV. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ПРОПИСА

Законом о изменама и допунама Закона о заштити корисника финансијских услуга обезбедиће се ефикасније остваривање циљева Закона, заштита великог броја корисника финансијских услуга - грађана, предузетника и пољопривредника. Посебна заштита обезбедиће се за оне грађане који су закључивали уговоре о кредиту, уговоре о лизингу и сл, а на које се односе одредбе Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава и Закона о привременом уређивању начина исплата пензија, омогућиће се да корисници финансијских услуга наставе са испуњењем обавеза по закљученим уговорима а тиме и стабилност пословања банака и других финансијских организација.

V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити финансијска средства у буџету Републике Србије.

VI. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Предлаже се доношење овог закона по хитном поступку у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС“, број 20/2012-пречишћен текст), јер би недоношење по хитном поступку могло да проузрокује штетне последице по рад органа и организација, а законом се уређују питања и односи настали услед околности које нису могле да се предвиде.

VII. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ВАЖЕЋЕГ ПРОПИСА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ

ПОСЕБНА ЗАШТИТА КОРИСНИКА

ЧЛАН 5А

У ЦИЉУ ЗАШТИТЕ КОРИСНИКА ДАВАОЦИ ФИНАНСИЈСКИХ УСЛУГА И НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ У ОБАВЕЗИ СУ ПРИЛИКОМ ИЗРАДЕ ПРЕДЛОГА ОПШТИХ ПРАВИЛА И ПРОПИСА, КАО И ЊИХОВИХ ИЗМЕНА И ДОПУНА, А КОЈЕ ДНОСЕ У СМИСЛУ ОДРЕДБИ ОВОГ ЗАКОНА, ДА ИХ ДОСТАВЕ НА МИШЉЕЊЕ РЕГИСТРОВАНИМ УДРУЖЕЊИМА ГРАЂАНА ЧИЈИ ЈЕ ЦИЉ ЗАШТИТА ПРАВА КОРИСНИКА ФИНАНСИЈСКИХ УСЛУГА, КАО И ДА ИЗНЕТО МИШЉЕЊЕ УЗМУ У ОБЗИР.

Општи услови пословања

Члан 9.

Општим условима пословања давалаца финансијских услуга, у смислу овог закона, сматрају се услови пословања који се примењују на кориснике, услови за успостављање односа између корисника и даваоца финансијске услуге и поступак комуникације између њих, као и услови за обављање пословања између корисника и даваоца ове услуге.

Општим условима пословања давалац финансијске услуге је дужан да обезбеди примену ОСНОВНИХ НАЧЕЛА ЗАШТИТЕ КОРИСНИКА УТВРЂЕНИХ У ЧЛАНУ 5. ОВОГ ЗАКОНА, добрих пословних обичаја, добру пословну праксу и фер однос према кориснику, као и усклађеност ових услова с прописима.

Општи услови пословања обухватају и акте којима се утврђују накнаде и други трошкови које давалац финансијских услуга наплаћује корисницима (нпр. тарифне накнаде).

ОДРЕДБЕ ОПШТИХ УСЛОВА ПОСЛОВАЊА ДАВАЛАЦА ФИНАНСИЈСКИХ УСЛУГА КОЈИМА СЕ КОРИСНИЦИ ФИНАНСИЈСКИХ УСЛУГА СТАВЉАЈУ У НЕРАВНОПРАВАН И НЕПОВОЉНИЈИ ПОЛОЖАЈ У ОДНОСУ НА ОДРЕДБЕ УГОВОРА, ИЛИ КОЈИМА СЕ ЗА КОРИСНИКЕ ФИНАНСИЈСКИХ УСЛУГА СТВАРАЈУ ДОДАТНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ, НИШТАВЕ СУ.

ОПШТИМ УСЛОВИМА ПОСЛОВАЊА УРЕЂУЈУ СЕ УСЛОВИ ЗА ЗАКЉУЧЕЊЕ И СПРОВОЂЕЊЕ УГОВОРА А МЕЂУСОБНА ПРАВА И

ОБАВЕЗЕ ДАВАОЦА И КОРИСНИКА ФИНАНСИЈСКИХ УСЛУГА РЕГУЛИШУ СЕ ИСКЉУЧИВО УГОВОРМ ИЗМЕЂУ ДАВАОЦА И КОРИСНИКА ФИНАНСИЈСКИХ УСЛУГА.

ДАВАЛАЦ ФИНАНСИЈСКИХ УСЛУГА ДУЖАН ЈЕ ДА УЗ ПРИМЕРАК ЗАКЉУЧЕНОГ УГОВОРА КОРИСНИКУ ФИНАНСИЈСКИХ УСЛУГА ПРЕДА ПРИМЕРАК ОПШТИХ УСЛОВА ПОСЛОВАЊА, ЧИЈИ ТЕКСТ ЈЕ ИСПИСАН ФОНТОМ ИСТЕ ВРСТЕ И ВЕЛИЧИНЕ КАО И ТЕКСТ УГОВОРА.

3. Обавеза процене кредитне способности

Члан 18.

Пре закључења уговора о кредиту, уговора о дозвољеном прекорачењу рачуна, уговора о издавању и коришћењу кредитне картице или уговора о лизингу – банка, односно давалац лизинга дужни су да кредитну способност корисника процене на основу података које им је он доставио и увида у базу података о задужености корисника на основу његове потписане сагласности.

ЗАДУЖЕНОСТ КОРИСНИКА НА МЕСЕЧНОМ НИВОУ НЕ МОЖЕ БИТИ ВЕЋА ОД 40% УКУПНИХ МЕСЕЧНИХ ПРИМАЊА КОРИСНИКА УСЛУГА А ИЗУЗЕТНО, УЗ ЊЕГОВУ ИЗРИЧИТУ САГЛАСНОСТ ДАТУ У ПИСАНОЈ ФОРМИ, УКУПНА МЕСЕЧНА ЗАДУЖЕНОСТ МОЖЕ ИЗНОСИТИ НАЈВИШЕ 50%, А УКОЛИКО БИ ЗАДУЖЕНОСТ КОРИСНИКА ПРЕШЛА 40% ОДНОСНО УЗ ПОСЕБНУ САГЛАСНОСТ КОРИСНИКА 50%, ДАВАЛАЦ ФИНАНСИЈСКИХ УСЛУГА ЈЕ ДУЖАН ДА ПОНУДИ КОРИСНИКУ ИЗМЕНУ УГОВОРА СА ПРОДУЖЕЊЕМ РОКА ОТПЛАТЕ КАКО БИ ЗАДУЖЕНОСТ КОРИСНИКА БИЛА МАЊА ОД 40% ОДНОСНО 50%.

АКО СЕ УГОВОРНЕ СТРАНЕ САГЛАСЕ ДА СЕ КРЕДИТНО ЗАДУЖЕЊЕ КОРИСНИКА ПОВЕЋА-БАНКА ОДНОСНО ДАВАЛАЦ ЛИЗИНГА ДУЖНИ СУ ДА ПОНОВО ПРОЦЕНЕ КРЕДИТНУ СПОСОБНОСТ ТОГ КОРИСНИКА, С ТИМ ДА ЗАДУЖЕНОСТ КОРИСНИКА НЕ МОЖЕ БИТИ ВЕЋА ОД 50% УКУПНИХ МЕСЕЧНИХ ПРИМАЊА.

Ако је захтев за кредит, дозвољено прекорачење рачуна, издавање кредитне картице или лизинг одбијен на основу увида у базу података из става 1. овог члана – банка, односно давалац лизинга дужни су да корисника без накнаде одмах писмено обавесте о подацима из те базе.

База података из става 1. овог члана садржи податке за чију је обраду корисник претходно дао писмену сагласност, и то нарочито податке о његовој задужености код финансијских институција и уредности измиривања обавеза по основу коришћења финансијских услуга.

Банка и давалац лизинга су дужни да, ради обезбеђивања поузданости базе података из става 1. овог члана, редовно достављају и ажурирају податке који се воде у тој бази, а одговарају и за тачност тих података.

1. Измена обавезних елемената уговора

Члан 28.

УКОЛИКО СЕ ЗА ВРЕМЕ ТРАЈАЊА УГОВОРА ЗАДУЖЕНОСТ КОРИСНИКА ПОВЕЋА ИЗНАД ИЗНОСА УТВРЂЕНИХ ЧЛАНОМ 18. ОВОГ ЗАКОНА, БАНКА ОДНОСНО ДАВАЛАЦ ЛИЗИНГА ДУЖНИ СУ ДА КОРИСНИКУ ПОНУДЕ ИЗМЕНУ ОБАВЕЗНИХ ЕЛЕМЕНАТА УГОВОРА КАКО ЗАДУЖЕНОСТ КОРИСНИКА НЕ БИ ПРЕЛАЗИЛА ИЗНОСЕ УТВРЂЕНЕ ЧЛАНОМ 18. ОВОГ ЗАКОНА.

Ако банка или давалац лизинга намерава да неки од обавезних елемената уговора измени, дужна је да прибави писмену сагласност корисника пре примене те измене. У случају да корисник није сагласан са овом изменом, банка, односно давалац лизинга не може из тог разлога једнострано изменити услове из уговора, нити уговор једнострано раскинути, односно отказати.

Изузетно од става ~~4~~ 2. овог члана, ако се висина фиксне каматне стопе или фиксног елемента променљиве каматне стопе, односно висина накнаде и других трошкова мењају у корист корисника – те измене се могу примењивати одмах и без његове претходне сагласности.

У случају из става ~~2~~ 3. овог члана, банка, односно давалац лизинга дужни су да о изменама из тог става без одлагања обавесте корисника у писменој форми или на другом трајном носачу података и да у том обавештењу наведу датум од када се примењују ове измене.

Ако је у корист корисника промењена висина фиксне каматне стопе или фиксног елемента променљиве каматне стопе, уз обавештење из става ~~3~~ 4. овог члана кориснику се доставља и измењени план отплате кредита или лизинга, односно план исплате депозита.

ЧЛАН 54А

ДАВАОЦИ ФИНАНСИЈСКИХ УСЛУГА ДУЖНИ СУ ДА У РОКУ ОД 60 ДАНА ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА ПОНУДЕ КОРИСНИЦИМА ИЗМЕНУ УГОВОРА ИНДЕКСИРАНИХ У СТРАНОЈ ВАЛУТИ А КОЈИ СУ ЗАКЉУЧЕНИ ДО ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА.

ДАВАЛАЦ ФИНАНСИЈСКЕ УСЛУГЕ ДУЖАН ЈЕ ДА У ОКВИРУ ПОНУДЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КОРИСНИКУ ДА МОГУЋНОСТ ДА У СМISЛУ ИЗМЕНЕ УГОВОРЕНИХ УСЛОВА ИЗАБЕРЕ ПРОМЕНУ ВАЛУТЕ ИНДЕКСАЦИЈЕ ИЛИ ДА СЕ У ОБРАЧУНУ И ОТПЛАТИ ОБАВЕЗА КОРИСНИКА ПО ТОМ УГОВОРУ ПРИМЕЊУЈЕ ЗВАНИЧНИ СРЕДЊИ КУРС УГОВОРЕНЕ ВАЛУТЕ ИНДЕКСАЦИЈЕ КОЈИ ЈЕ ВАЖИО НА ДАН 26. ЈУЛА 2014. ГОДИНЕ.

ИЗМЕНЕ УГОВОРА ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА ПРОИЗВОДЕ ДЕЈСТВО ОД 26. ЈУЛА 2014. ГОДИНЕ ДО ДАНА ИСТЕКА УГОВОРА.

ДАВАЛАЦ ФИНАНСИЈСКИХ УСЛУГА ДУЖАН ЈЕ ДА УЗ ПОНУДУ ЗА ИЗМЕНУ УГОВОРА ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА КОРИСНИКУ ДОСТАВИ ОБРАЧУН И ПРЕДЛОГ ИЗМЕЊЕНОГ ПЛАНА ОТПЛАТЕ.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ**1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа**

Народни посланик проф. др Јанко Веселиновић

2. Назив прописа

Предлог закона о изменама и допунама закона о заштити корисника финансијских услуга.
(*Proposal of the Law amending and completing the Law on Financial Services Consumer Protection*).

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно с одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум):

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну саржину прописа

Споразум о стабилизацији и придруживању, **Наслов VI** – Усклађивање прописа, примена права и правила конкуренције, члан 78. Заштита потрошача, односно испуњење преузетих обавеза у складу са **Насловом VIII** – Политике сарадње, члан 91. Банкарство, осигурање, финансијске услуге и **Поглављем III, Пружање услуга**, члан 59. став 3.

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума

Општи рок за усклађивање законодавства према члану 72. Споразума о стабилизацији и придруживању

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

Потпуно усклађено

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

Нема

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније

У Националном програму за усвајање правних тековина Европске уније (2014-2018), у делу који се односи на Способност преузимања обавеза из чланства у ЕУ у поглављу – 3.28 Здравствена заштита и заштита потрошача – 3.28.1 Заштита потрошача, у периоду 2015 - 2018. планирано је да се припреме измене и допуне Закона о заштити корисника финансијских услуга којима ће се обезбедити усклађивање овог закона са Директивом 2008/48/ЕЗ о уговорима о кредитима за потрошаче и другим релевантним прописима Европске уније. У области заштите потрошача ће у овом периоду бити извршено и усклађивање са Директивом 2002/65/ЕЗ којом се уређује оглашавање и продаја на даљину финансијских услуга. Тренутно је ова материја уређена у Закону о заштити потрошача и делимично је усклађена са правним тековинама ЕУ.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима

Уговор о функционисању ЕУ, Део трећи, Политика и унутрашње мере Уније, Наслов IV, Слободно кретање људи, услуга и капитала, Поглавље 4, Капитал и плаћања, члан 63, и Наслов XV – Заштита потрошача, члан 169.

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима

REGULATION (EC) No 1049/2001 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 30 May 2001 regarding public access to European Parliament, Council and Commission documents

(РЕГУЛАТИВА (ЕЗ) бр. 1049/2001 ЕВРОПСКОГ ПАРЛАМЕНТА И САВЕТА од 30. маја 2001. о јавном приступу документима Европског парламента, Савета и Комисије)

Усклађивање је извршено у потпуности.

Directive 2008/48/EC of the European Parliament and of the Council of 23 April 2008 on credit agreements for consumers and repealing Council Directive 87/102/EEC

(Директива 2008/48/ЕК Европског парламента и Савета од 23. априла 2008. године о уговорима потрошачких кредита и укидању Директиве Савета 87/102/ЕЕЦ)

Усклађивање је извршено делимично.

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима

/

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,

/

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

/

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши

пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права.

Будући да има секундарних извора права ЕУ са којима се пропис усклађује, уз овај предлог закона се доставља Табела усклађености.

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик?

Не.

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик ЕУ?

Не.

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

Не.

Потпис руководиоца органа органа државне управе, односно другог овлашћеног предлагача прописа, датум и печат

Београд, 25. септембар 2015. године

НАРОДНИ ПОСЛАНИК

проф. др Јанко Веселиновић

Табела усклађености

<p>1. Назив прописа Европске уније :</p> <p>РЕГУЛАТИВА (ЕЗ) бр. 1049/2001 ЕВРОПСКОГ ПАРЛАМЕНТА И САВЕТА од 30. маја 2001. о јавном приступу документима Европског парламента, Савета и Комисије</p> <p><i>REGULATION (EC) No 1049/2001 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 30 May 2001 regarding public access to European Parliament, Council and Commission documents</i></p> <p>Директива 2008/48/ЕК Европског парламента и Савета од 23. априла 2008. године о уговорима потрошачких кредита и укидању Директиве Савета 87/102/ЕЕЦ</p> <p><i>Directive 2008/48/EC of the European Parliament and of the Council of 23 April 2008 on credit agreements for consumers and repealing Council Directive 87/102/EEC</i></p>	<p>2. „CELEX” ознака ЕУ прописа</p> <p>32001R1049</p> <p>32008L0048</p>
<p>3. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа:</p>	<p>4. Датум израде табеле:</p>
<p>Народни посланик проф. др Јанко Веселиновић</p>	<p>25. септембар 2015. године</p>
<p>5. Назив (нацрта, предлога) прописа чије одредбе су предмет анализе усклађености са прописом Европске уније:</p>	<p>6. Бројчане ознаке (шифре) планираних прописа из базе НПАА:</p>
<p>Предлог закона о изменама и допунама закона о заштити корисника финансијских услуга. (Proposition of the Law amending and completing the Law on Financial Services Consumer Protection).</p>	<p>Нема.</p>
<p>7. Усклађеност одредби прописа са одредбама прописа ЕУ:</p>	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
Одредба прописа ЕУ	Садржина одредбе	Одредбе прописа Р. Србије	Садржина одредбе	Усклађеност ¹	Разлози за делимичну усклађеност, неусклађеност или непреносивост	Напомена о усклађености
чл. 14. став 1. и став 2.	1. Свака институција је дужна предузети потребне мере и обавестити јавност о правима које ужива на темељу ове Регулative. 2. Државе чланице су дужне сарађивати са институцијама у пружању информација грађанима.	чл. 1.	„Посебна заштита корисника Члан 5а У циљу заштите корисника, даваоци финансијских услуга и Народна банка Србије у обавези су приликом израде предлога општих правила и прописа као и њихових измена и допуна, а које доносе у смислу одредби закона којим се утиче на права и обавезе корисника финансијских услуга, да их доставе на мишљење регистрованим удружењима грађана чији је циљ заштита права корисника финансијских услуга, као и да изнето мишљење узму у обзир.“	ПУ		Предлагач закона је овом одредбом предвидео да се јавност информише о правима и обавезама од стране надлежних институција.
чл. 23.	Државе чланице утврђују правила о санкцијама које се примењују на повреде националних одредаба које се доносе на темељу ове Директиве и предузимају све мере потребне за осигурање њихове спровођености. Предвиђене санкције морају бити учинковите, пропорционалне и одвраћајуће.	чл. 2. став 2	„Одредбе општих услова пословања давалаца финансијских услуга којима се корисници финансијских услуга стављају у неравноправан и неповољнији положај у односу на одредбе уговора, или којима се за кориснике финансијских услуга стварају додатне финансијске обавезе, ништаве су.“	ПУ		Директива је препустила државама чланицама да утврде санкције у случају повреде одредби.

¹ Потпуно усклађено - ПУ, делимично усклађено - ДУ, неусклађено - НУ, непреносиво – НП

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
Чл. 10 став 1.	Уговори о кредиту се састављају на папиру или на неком другом трајном медију. Све уговорне странке добијају примерак уговора о кредиту. Овај члан не доводи у питање правила која се односе на ваљаност склапања уговора о кредиту који су у складу са правом Заједнице.	Чл. 2. став 3 и 4	Општим условима пословања уређују се услови за закључење и спровођење уговора, а међусобна права и обавезе даваоца и корисника финансијских услуга регулишу се искључиво уговором између даваоца и корисника финансијских услуга. Давалац финансијских услуга дужан је да уз примерак закљученог уговора кориснику финансијских услуга преда примерак општих услова пословања, чији текст је исписан фонтом исте врсте и величине као и текст уговора.“	ПУ		Предлагач закона је предвидео услове склапања уговора као и давања свих потребних примерака који иду уз закључени уговор.
члан 8.	Државе чланице осигуравају да, пре склапања уговора о кредиту, давалац кредита процени кредитну способност потрошача на темељу постојећих информација које се, када је то могуће, добију од корисника и, када је то потребно, на темељу увида у релевантну базу података. Државе чланице чије законодавство захтева да даваоци кредита процене кредитну способност потрошача на темељу увида у релевантну базу података могу задржати тај захтев. Државе чланице осигуравају да, ако се стране договоре о промени укупног износа кредита након склапања уговора о кредиту, давалац кредита ажурира финансијске информације које му стоје на располагању а тичу се корисника и да процени кредитну способност корисника пре било каквог знатног повећања укупног износа кредита.	Чл. 3.	„Задуженост корисника на месечном нивоу не може бити већа од 40% укупних месечних примања корисника услуга а изузетно, уз његову изричиту сагласност дату у писаној форми, укупна месечна задуженост може износити највише 50%, а уколико би задуженост корисника прешла 40%, а уз посебну сагласност корисника 50%, давалац финансијских услуга је дужан да понуди кориснику измену уговора са продужењем рока отплате како би задуженост корисника била мања од 40% односно 50%.“	ПУ		Предлагач закона је водио рачуна о ближем одређивању кредитне способности корисника као и договору страна приликом измене уговора о кредиту.

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
Чл. 4. став 1.	Свако оглашавање које се односи на уговоре о кредиту, а које назначује каматну стопу или било какве бројке које се односе на трошкове кредита за корисника обухвата стандардне информације у складу са овим чланом.	Чл. 4. и чл. 5. став 4.	<p>„Уколико се за време трајања уговора задуженост корисника повећа изнад износа утврђених чланом 18. овог закона, банка односно давалац лизинга дужни су да кориснику понуде измену обавезних елемената уговора како задуженост корисника не би прелазила износе утврђене чланом 18. овог закона.“</p> <p>„Давалац финансијских услуга дужан је да уз понуду за измену уговора из ст. 1. и 2. овог члана кориснику достави обрачун и предлог измењеног плана отплате.“</p>	ПУ		Предлагач закона је предвидео понуду измене уговора у случају повећања задужености корисника као и обавештавање корисника о информацијама о новонасталим ситуацијама.
Члан 28.	За потребе ове Директиве, оне државе чланице које претварају износе изражене у еврима у своју националну валуту иницијално у претварању користе курс који превладава на дан доношења ове Директиве.	Чл. 5. ставови 1-3.	<p>„Члан 54а</p> <p>Даваоци финансијских услуга дужни су да у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона понуде корисницима измену уговора индексираних у иностраној валути, а који су закључени до дана ступања на снагу овог закона.</p> <p>Давалац финансијске услуге дужан је да у оквиру понуде из става 1. овог члана кориснику да могућност да у смислу измене уговорених услова изабере промену валуте индексације или да се у обрачуну и отплати обавеза корисника по том уговору примењује званични средњи курс уговорене валуте индексације који је важио на дан 26. јула 2014. године.</p> <p>Измене уговора из ст. 1. и 2. овог члана</p>	ДУ		Предлагач закона није одредио да ли се износи индексираних у иностраној валути претварају у националној валути.

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			производе дејство од 26. јула 2014. године до дана истека уговора.,,			